

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До:

Предмет: Одговор на претставка

Почитувана,

Врз основа на Вашата претставка (наш арх. бр. 03-3 од 9.01.2020 година) Агенцијата направи вонреден мониторинг во врска со категоризацијата на играниот филм „Среќниот Принц“, на програмскиот сервис на ТВ Телма емитуван на 7 јануари 2020 година, и врз основа на членот 50 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, детално разработен во подзаконскиот акт – Правилник за заштита на малолетните лица, констатираше дека играниот филм е – погрешно категоризиран како програма од – *Втора категорија – што не се препорачува за деца под 8 години, за чие следење се препорачува надзор од родител или старател*, односно - емитуван е во несоодветен временски период од програмската понуда.

Според критериумите за категоризација и според описите на категориите програма - опфатени со членовите 14 и 17 од Правилникот, играниот филм „Среќниот Принц“ требало да биде категоризиран како програма од – *Трета категорија – што не се препорачува за деца под 12 години, за чие следење е неопходен надзор од родител или старател*, односно во програмскиот распоред требало да биде поместен по 20 часот.

Конкретно, описот на Третата категорија програма, меѓу другото, ги опфаќа оние играни аудиовизуелни целини во кои:

- *Обработката сериозни теми е прифатлива, но треба да биде соодветна за пропишаната возраст на публиката. Дозволена е употреба непристоен говор, вулгарности и бруталности, меѓутоа мора да биде сведена на разумна мерка и да биде оправдана со нужната функција во драмскиот или во информативно - документарниот контекст на програмата. Описите, сцените и/или глетките со насилство или со еротика, и евентуалната заемна врска меѓу овие два фактора во развојот на наративот, не треба да ги нагласуваат физичките повреди и/или психофизичките последици од повреди, ниту пак да се фокусираат врз непристојни детали;*
- *Прикажувањето наркоманија е дозволено меѓутоа без детална разработка на фазите од чинот при карактеризација на ликовите, и комплементарно во целината на различните видови играна, образовна информативна и/или документарна програма;*

Всушност – Третата категорија програма – онаа што според критериумите од Правилникот во понудата на ТВ-програмскиот сервис може да се емитува само по 20 часот, претставува класификациски пандан на програмската категорија - „15+“ од британскиот модел (bbfc.co.uk) за категоризација играни ТВ и филмски жанрови, според кој, впрочем, е класификуван и филмот „Среќниот Принц“, а згора на ова, како еден од носечките продуценти во случајов се јавува и BBC movies, тука ангажиран во копродукциски зафат со триесетина други европски продукциски куќи. Деталите од

Бр. 03-3

Скопје 28.01.2020г.

Агенција за аудио и
аудиовизуелни
медиумски услуги

ул. Македонија бр.38
1000 Скопје

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

националната британска класификација / категоризација на – „The Happy Prince“ - можете да ги погледнете на <https://bbfc.co.uk/releases/happy-prince-2018>.

Покрај податокот, пак, што го посочувате за северноамериканскиот - „R“ – рестриктивен рејтинг на филмов, во оваа смисла Ви ги посочуваме и различните, но – релативно сообразни - класификациски европски пристапи: Франција – „за целата публика“; Германија – 12+; Холандија – 12+; Шпанија – 12+; Велика Британија – 15+; Австрија – 14+, достапни на:

https://www.imdb.com/title/tt2404639/parentalguide?ref_=tt_strypg#certification

Од друга страна, како и секој (авто)биографски филм, така и „Среќниот Принц“ што го портретира „контроверзниот случај“ на писателот Оскар Вајлд, во својата раскажувачка текстура има и – едукативна нишка, која, пак, за да се задржи до – автентичноста / реализмот на портретираниот карактер, нужно ги прикажува и контроверзните аспекти од биографијата на писателот, што во случајов значи – нескриена хомосексуалност и (зло)употреба различни видови опијати. Но, квантитативно, пак, во аудиовизуелната целина што ефективно трае околу 1 час и 45 минути, тие аспекти од биографијата / карактерот на Вајлд се прикажани преку: две сцени со хомоеротика – без какви било експлицитни глетки на сексуален однос; и со една сцена во која – „недозволената супстанција / опијат“ - ниту е именувана ниту се прикажуваат последиците од конзумирањето. Во ниту една од тие три сцени, земени сами по себе (вонконтекстуално) – нема сугестибилни облици на однесување. Во текот на целото аудиовизуелно дело вулгарниот јазик е сведен на минимум и е употребен функционално според комплексните драматуршки потреби. Едукативниот – социјално-ангажирачкиот мотив за продукцијата на „Среќниот Принц“, сосем јасно е испишан пред одјавната шпица, и вели: „Заедно со уште 75.000 лица осудени поради хомосексуалност, Оскар е помилуван во 2017 година“ -, податок што, пак, директно упатува кон т.н. – „Закон на Алан Туринг“ – амнестирачки закон за сите британски граѓани што до 2017 година биле осудени на затворска или на друг вид казна поради своите LGBT определби, без разлика на нивниот индивидуален придонес за науката и за културата на Велика Британија (патем, во овој историски контекст, тоа е основниот мотив и за филмот - „The imitation game“ – биографски токму за случајот на математичарот Алан Туринг, постхумно официјално препознаен како воен херој од Втората светска војна).

Сите овие аспекти беа земени предвид при анализата на категоризацијата и на емитувањето на „Среќниот Принц“.

Вам ви благодариме на соработката, а за ТВ Телма подготвивме Извештај од вонреден надзор со предлог Советот на Агенцијата да изрече мерка јавна опомена. Извештајот е достапен на нашиот веб сајт, каде што ќе можете да најдете информација и за реакцијата на Советот на Агенцијата.

Со почит,

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги
по овластување на директорот

м-р Драгица Љубевска